Sund By Netværket

Erfaringer med modeller for implementering af sundhedskonsekvensvurdering (SKV) i danske kommuner

LInks på undersøgelser

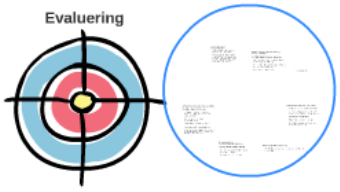

Prezi

Erfaringer med modeller for implementering af sundhedskonsekvensvurdering (SKV) i danske kommuner

Prezi

SKV-projektet (2010-2014)

Formål

- At øge kapaciteten inden for SKV, i en dansk kontekst, gennem udvikling af træningsmaterialer, kurser og modeller for implementering af SKV.

Involverede parter:

- Viborg, Kolding og Fredericia kommuner
- Syddansk Universitet, faglig ksl.

Følgegruppe

- Sundhedsstyrelsen
- Kommunernes Landsforening
- Sund By Netværket
- Ålborg Universitet
- Københavns Universitet

Projektet er støttet af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Prezi

- Kommunerne har et bredt kendskab til begrebet SKV (88,6 % for SBN og 69,2 % for IM) og regionerne (100 %).
- 16 ud af 65 kommuner (33 kommuner har ikke responderet) har erfaring med at anvende SKV.

Kommunernes anvendelse af SKV kan inddeles i 4 overordnede tilgange til implementeringen af SKV:

- SKV som en del af den politiske fremstilling
- SKV før den politiske fremstilling
- SKV som et led i den fysiske planlægning
- SKV på sundhedsområdet

- SKV virker som meningsfuld på fremadrettede beslutninger
- SKV-processen giver en ny vinkel på sager
- Der bliver fokuseret på sundhed og tværfagligt samarbejde.

- Ressourcekrævende både tidsmæssigt og proceduremæssigt
- Manglende forståelse af sundhedsdeterminanterne i andre fagområder

Prezi

Pilotprojekt på det tekniske område

Model 1
SKV som en del af den lovpligtige miljøvurdering

Kolding

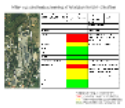

Viborg

Model 2
Kvalitativ vurdering om gennemførelse af SKV screening

Fredericia

Miljø- og sundhedsscreening af lokalplan for LM- Glasfiber

Rammeområde: **1112-E1, B1, B2 og G1**	Anvendelse i dag: **Erhverv, boliger og grønt område**	Planlagt anvendelse: **Boliger og grønt område**	Størrelse: **ca. 10 ha**
		Miljøpåvirkning:	
Parameter	*	***Særlige forhold***	
Natur		Åbeskyttelseslinjer, beskyttet natur, potentielle vådområder, lavbundsarealer	
Jordbund		Jordforurening V1 og V2	
Vand			
Luft			
Klima			
Befolkning -levevilkår		Indsyn, trafiksikkerhed	
Folkesundhed		Støj fra jernbane og varekørsel	
		Potentiale for sund levevis, især i forhold til fysisk aktivitet	
Landskab		Arealfredning Drabæk Mølledam	
Kulturarv			
Ressourcer			

*Miljøpåvirkning, sammenfattet:
Rød: Væsentlig negativ påvirkning
Gul: Påvirkning afhængig af udførelse
Grøn: Positiv eller neutral påvirkning

Prezi

Sundhedsparameter	Hvilke konsekvenser – på kort og lang sigt	Hvilke grupper af borgere vil blive berørt?	Vil ændringerne for gruppen af borgere være negativ/positiv, ændret eller uændret? Eller både positiv og negativ?	Hvilke interessenter er relevante?	Væsentligt at belyse og undersøge nærmere i forbindelse med udvikling af endelig lokalplan? Ja/nej	Bemærkninger: - Begrundelse for vurdering/uddybende kommentarer til vurdering - Uddybning af hvad der skal medtages og undersøges nærmere i udvikling af endelig lokalplan - vurdering af omfang lokalt/kommunalt/nationalt
Livsstilsfaktorer						
Fysisk aktivitet kost, rygning, alkohol, stress mv.						
Lighed i sundhed						
Hvordan påvirkes borgere med lav socioøkonomisk status						
Sociale forhold						
Netværksdannelse, kontakt, deltagelse i foreningsliv mv.						
Aktiv transport						
Tilgængelighed, sikkerhed, tryghed mv. i forbindelse med gang og cykling.						
Adgang til uddannelse, serviceydelser og faciliteter i nærområdet						
Adgang og nærhed til uddannelse, arbejde, indkøb og anlæg for fx idræt og motion						

Prezi

Viborg

Mål:

- Optimering af interne arbejdsgange på tværs af forvaltningsområder omkring sundhed i planarbejdet
  - Opbygning af organisation, herunder sundhedsområdet som deltager i planarbejdet og part i stjernehøringer.
  - Fælles kompetenceudvikling, f.eks. i form af temadage med undervisning.
- Indarbejdelse af operationelle sundhedsdeterminanter i det eksisterende miljøscreeningsskema / udarbejdelse af kombineret SMV og SKV
- Indarbejdelse af operationelle sundhedsdeterminanter i arbejdet med kommune- og helhedsplaner (strukturplaner)
  - Herunder afprøvning af borgerinddragelsesmetoder

Implementering af SKV-elementer for model 1

Screening: Systematisk screening af lokalplaner og kommuneplaner

Screeningsværktøj: Miljø- og sundhedsscreening

Ansvarlige for screening: Som regel plan- eller miljøafdelingen

Vurdering af sundhedskonsekvenser: Som regel integreres sundhedsparametre i miljøvurderingen samt miljørapporten

Resultat

- Miljø- og sundhedsscreening af alle lokalplaner
- 2 medarbejdere fra sundhed og forebyggelse koblet til eksisterende arbejdsgang.
- Ad hoc inddragelse af sundhedsområdet ved øvrige projekter og helhedsplaner.

Prezi

Mål:

- Optimering af interne arbejdsgange på tværs af forvaltningsområder omkring sundhed i planarbejdet
  - Opbygning af organisation, herunder sundhedsområdet som deltager i planarbejdet og part i stjernehøringer.
  - Fælles kompetenceudvikling, f.eks. i form af temadage med undervisning.

- Indarbejdelse af operationelle sundhedsdeterminanter i det eksisterende miljøscreeningsskema / udarbejdelse af kombineret SMV og SKV

- Indarbejdelse af operationelle sundhedsdeterminanter i arbejdet med kommune- og helhedsplaner (strukturplaner)
  - Herunder afprøvning af borgerinddragelsesmetoder

Prezi

ragelsesmetoder

Resultat

- Miljø- og sundhedsscreening af alle lokalplaner
- 2 medarbejdere fra sundhed og forebyggelse koblet til eksisterende arbejdsgang.
- Ad hoc inddragelse af sundhedsområdet ved øvrige projekter og helhedsplaner.

Prezi

Fredericia

Formålet:
• Kvalificere planlægnings- og beslutningsgrundlag angående projekter og planer ved at sætte yderligere fokus på borgernes sundhed.

• Teste anvendeligheden og implementeringseffekten af en udvalgt model for implementering af SKV.

• Styrke samarbejde tværsektorielt i kommunen, som en forudsætning for at arbejde med SKV.

Resultat
Sundhedstjekliste ved opstart af plan/projekt (sagsbehandler) → præ-screening af planen/ projektet (sagsbehandler el. miljøvurderingsgruppe) → screening → SKV.

Prezi

Formålet:

• Kvalificere planlægnings- og beslutningsgrundlag angående projekter og planer ved at sætte yderligere fokus på borgernes sundhed.

• Teste anvendeligheden og implementeringseffekten af en udvalgt model for implementering af SKV.

• Styrke samarbejde tværsektorielt i kommunen, som en forudsætning for at arbejde med SKV.

Prezi

Resultat

Sundhedstjekliste ved opstart af plan/projekt (sagsbehandler) → præ-screening af planen/ projektet (sagsbehandler el. miljøvurderingsgruppe) → screening → SKV.

Prezi

Model 3 Bæredygtighedsværktøj

Sustania, Kolding

Resultat for Kolding

- Miljø- og sundhedsscreening af lokalplaner og større projekter.
- Benyttelse af et inspirationsværktøjet Sustania. (tværfaglig sparring) inden kommunalbestyrelsesniveau for de fleste styrende dokumenter).
- Formelt tværfagligt netværk ved udvalgte større projekter og styrende dokumenter (bevægelse og sundhed)

Prezi

Sustania, et Bæredygtighedsværktøj
• Tværfaglig sparring inden kommissionsniveau på alle styrende dokumenter.
• Fremmer koordineringen mellem fagområder
• Giver stort ejerskab og involvering fra forskellige fagområder
• Kommer med nye og innovative forslag til et givent dokument, politik etc.
• Skaber overblik over andre og relevante politikker, strategier mv.

Sustania, et Bæredygtighedsværktøj

- Tværfaglig sparring inden kommissorieniveau på alle styrende dokumenter
- Fremmer koordineringen mellem fagområder
- Giver stort ejerskab og involvering fra forskellige fagområder
- Kommer med nye og innovative forslag til et givent dokument, politik etc.
- Skaber overblik over andre og relevante politikker, strategier mv.

Prezi

Resultat for Kolding

- Miljø- og sundhedsscreening af lokalplaner og større projekter.
- Benyttelse af et inspirationsværktøjet Sustainia (tværfaglig sparring inden kommissorieniveau for de fleste styrende dokumenter).
- Formelt tværfagligt netværk ved udvalgte større projekter og styrende dokumenter (bevægelse og sundhed)

Prezi

Evaluering

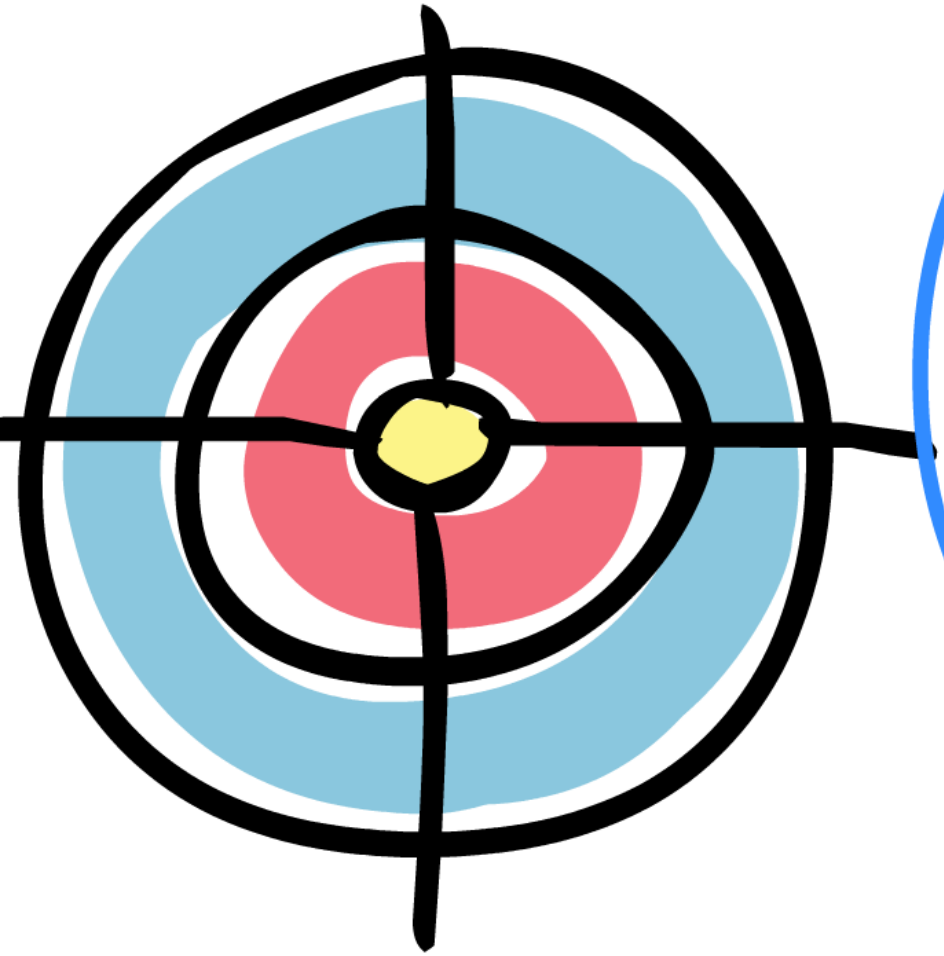

Samarbejdsprocesser

- Det er langt fra alle sundhedsproblematikker, som bliver fremlagt for beslutningstagerne.
- Viborg: *"At vi kender vores kolleger i andre forvaltninger bedre og bedre og dermed får lettere ved at samarbejde, koordinere og træffe beslutninger er en uvurderlig kvalitet i arbejdet"*.

Behov for bidrag fra nationale netværk og offentlige institutioner?

14%(MHG), 36%(HG), 43%(NG), 7%(slet ikke)

- At de forskellige ministerier/styrelser arbejder på tværs – tværgående vejledninger
- Midler, undervisningsmateriale, guides, værktøjer, inspirations hæfter, workshops, osv.
- Mere sundhed i planlovgivningen

SKV-projektets bidrag: øget fokus på sundhed?

21%(MHG), 43%(HG), 36%(NG+MG)

- "Oplysninger om mulige konsekvenser inddrages så tidligt at der konstruktivt kan arbejdes med dem".
- Bredere sundhedsperspektiv i planlægningsarbejdet
- Systematiseret årvågenhed på sundhed
- Større kendskab til hinandens fagområder
- "Sætte emnet på den politiske dagsorden og få indarbejdet parametre i den miljøvurdering, vi ihølge lovgivningen skal lave"

Hvad skal der til i fremtiden i kommunerne?

- Oplælgning og endnu mere viden på området
- Bedre koordinering af de styrende dokumenter i kommunen, f.eks. Tværfaglige mål og politikker
- Mere tværfaglige projektgrupper
- Fokus på simple værktøjer i planarbejdet
- Mere indsigt i planlægningen fra dem, som skal komme med sundhedsinput

SKV-projektets bidrag
Flere sundhedsaspekter indarbejdet?

7%(MHG), 14%(HG), 57%(NG), 21%(MG)

- Bevægelsesmønstre, befolkningssammensætning, fysisk og social aktivitet.
- Mere fokus end der 'plejer' at være.

SBN SKV-gruppe/koordinators bidrag

- "Sund By Netværks repræsentanten har været en særdeles stor drivkraft ikke".

Prezi

Samarbejdsprocesser

- Det er langt fra alle sundhedsproblematikker, som bliver fremlagt for beslutningstagerne.

- Viborg: *”At vi kender vores kolleger i andre forvaltninger bedre og bedre og dermed får lettere ved at samarbejde, koordinere og træffe beslutninger er en uvurderlig kvalitet i arbejdet”.*

Prezi

SKV-projektets bidrag: Øget fokus på sundhed?

21%(MHG), 43%(HG), 36%(NG+MG)

- ”Oplysninger om mulige konsekvenser inddrages så tidligt at der konstruktivt kan arbejdes med dem”.
- Bredere sundhedsperspektiv i planlægningsarbejdet
- Systematiseret årvågenhed på sundhed
- Større kendskab til hinandens fagområder
- ”Sætte emnet på den politiske dagsorden og få indarbejdet parametre i den miljøvurdering, vi ifølge lovgivningen skal lave”

Prezi

SKV-projektets bidrag
Flere sundhedsaspekter indarbejdet?

7%(MHG), 14%(HG), 57%(NG), 21%(MG)

- Bevægelsesmønstre, befolkningssamarbejde, fysisk og social aktivitet.

- Mere fokus end der ‘plejer’ at være.

Prezi

SBN SKV-gruppe/koordinators bidrag

- ”Sund By Netværksrepræsentanten har været en særdeles stor drivkraft lokalt”.

Prezi

Hvad skal der til i fremtiden i kommunerne?

- Opfølgning og endnu mere viden på området
- Bedre koordinering af de styrende dokumenter i kommunen, f.eks. Tværfaglige mål og politikker
- Mere tværfaglige projektgrupper
- Fokus på simple værktøjer i planarbejdet
- Mere indsigt i planlægningen fra dem, som skal komme med sundhedsinput

Prezi

Behov for bidrag fra nationale netværk og offentlige institutioner?

14%(MHG), 36%(HG), 43%(NG), 7%(slet ikke)

- At de forskellige ministerier/styrelser arbejder på tværs – tværgående vejledninger
- Midler, undervisningsmaterialer, guides, værktøjer, inspirationshæfter, workshops, osv.
- Mere sundhed i planlovgivningen

Prezi

Sund By Netværket

Tak for opmærksomheden

Prezi